

ΜΑΝΤΑΤΑ



ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΝΤΑΜΑΔΟΥ

Τεύχος 1^ο Ιούλιος 2023

□
Φέτος αποφασίσαμε να
φτιάξουμε τη δική μας
εφημερίδα. Τα παιδιά ήταν πολύ
πρόθυμα και συνεργάστηκαν με
χαρά, δίνοντας όμορφες ιδέες και
πλούσιο υλικό για την
εφημερίδα μας.

Αν και με μεγάλη καθυστέρηση,
καταφέραμε να βγάλουμε το
πρώτο φύλλο κι ευελπιστούμε
να συνεχίσουμε με τη νέα
σχολική χρονιά!

Υπεύθυνες καθηγήτριες:

Αθηνά Ταβαλά και Αθανασία

Πεντογένη

Ευκαιρότητα

Αυστύχημα στα Τέμπη
Σεισμός στην Τουρκία

Πάμε μια βόλτα...

... στη Σουκαμιά

Αφιέρωμα

Στράτης Μυριβήλης

Ειπέντευξη

Με την καθηγήτρια γλωσσολογίας
Α. Ράλλη

Είμαι... εσύ

Αφηγήσεις προσφύγων

Βιβλιοπαρουσίαση

Προτάσεις για ανάγνωση

Σχολείο

Σινεμάθεια
Αγώνες σκάκι

Παγκόσμια μέρα ..

του παιδιού

Αθλητισμός

Ας μιλήσουμε για ποδόσφαιρο

Συνταγή

ιμάμ μπαιλντί

Ανέκδοτο

Δυστύχημα στα Τέμπη

Κάποιες φορές τα λόγια περισσεύουν...

Έργο της Αντωνίας Ζιαμπάρα



Σεισμός στην Τουρκία

Ας βασιστούμε στην αλληλεγγύη των λαών...

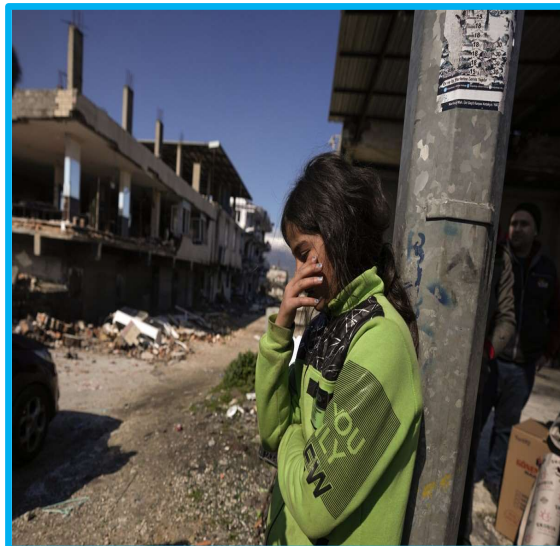
(Της Αθηνάς Αψωκάρδου)

Με αφορμή το πρόσφατο καταστροφικό σεισμό στη Τουρκία και τη Σύρια αξίζει να αναφερθούμε στο τραγικό αυτό γεγονός και με τη σκέψη μας να σταθούμε στο πλάι των ανθρώπων που υπήρξαν μάρτυρες αυτής της φονικής καταστροφής, που δυστυχώς στοίχισε τη ζωή χιλιάδων ανθρώπων.

Στις αρχές του Φλεβάρη ο φονικός σεισμός ταρακούνησε τα εδάφη της Τουρκίας και της Συρίας αφήνοντας πίσω του υλικές καταστροφές, άστεγους, σοβαρά τραυματισμένους ανθρώπους και δυστυχώς χιλιάδες νεκρούς. Απλοί πολίτες, όπως εμείς, έμειναν στον δρόμο χωρίς στέγη, φαγητό και χρήματα. Τίποτα όμως δεν μπορεί να συγκριθεί με εκείνους τους ανθρώπους οι οποίοι έχασαν την οικογένεια τους, κατέληξαν στα δωμάτια των νοσοκομείων, έμειναν εγκλωβισμένοι στα συντρίμια για ώρες μέχρι να εντοπιστούν από τους διασώστες αλλά και εκείνοι που άφησαν την τελευταία τους πνοή κάτω από τα χαλάσματα τόσο άδικα.

Εμείς λοιπόν ως λαός με ενσυναίσθηση οφείλουμε να διατηρήσουμε την ανθρωπιά μας και να φερθούμε με αλληλεγγύη σε εκείνους τους ανθρώπους που προσπαθούν να σώσουν ό,τι απέμεινε από τα συντρίμια και να ξεκινήσουν ξανά τη ζωή τους, αλλά και σε εκείνους που έχουν βυθιστεί στο πένθος καθώς θρηνούν τους χαμένους τους συγγενείς.

Ας βασιστούμε στην αλληλεγγύη των λαών και ας βάλουμε στην άκρη τις διαφορές των πολιτικών οι οποίοι εδώ και χρόνια δηλητηριάζουν τις σχέσεις των λαών για να βγουν αυτοί κερδισμένοι.



Αυτή είναι μια ευκαιρία να αποδείξουμε στους αρχηγούς μας ότι μεταξύ μας, Έλληνες και Τούρκοι, δεν έχουμε να χωρίσουμε τίποτε και πως υπαίτιοι της άδικης αυτής διαμάχης είναι μόνο εκείνοι που σκοπό έχουν να κερδίζουν χρήματα εις βάρος μας. Και να μην ξεχνάμε πως ο λαός στηρίζει τον λαό και κάθε τι που επιθυμεί μπορεί να αλλάξει και να έρθει στα μέτρα του, αρκεί να το αποφασίσει και να παλέψει για να το αλλάξει.



Πάμε μια βόλτα..

Στη Συκαμιά

Της Ράνιας Ιωαννίδη και της Νίκης Μανώλη

Η Συκαμιά, η οποία πήρε το όνομά της από τις πολλές μουριές που υπάρχουν εκεί, είναι ένα ημιορεινό χωριό της Λέσβου και ανήκει στο Δήμο Δυτικής Λέσβου. Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή που έγινε το 2011, έχει 169 κατοίκους.

Οι Ομορφιές του χωριού..

Το χωριό έχει χαρακτηριστεί ως παραδοσιακός οικισμός και αποτελεί έναν ειδυλλιακό και ήσυχο προορισμό. Η κυκλοφορία του αυτοκινήτου στο χωριό είναι αδύνατη. Υπάρχουν ανηφορικά, λιθόστρωτα σοκάκια, πετρόχτιστα σπίτια και παλιά αρχοντικά με πολύχρωμα παντζούρια και όμορφες αυλές με λουλούδια. Τα μαγαζιά του είναι ελάχιστα- μόνο δύο παραδοσιακά καφενεία στην πλατεία, μία καφετέρια, ένα αρτοποιείο, ένα κρεοπωλείο κι ένα περίπτερο. Ένα γνωστό αξιοθέατο του χωριού είναι η εκκλησία της Αγίας Φωτεινής, που είναι τρίκλιτη βασιλική.

Το λαογραφικό μουσείο..

Στη Συκαμιά λειτουργεί λαογραφικό μουσείο που στεγάζεται στο

πετρόχτιστο κτήριο του Δημοτικού σχολείου. Στο μουσείο αυτό υπάρχει μια αίθουσα αφιερωμένη στον Στρατή Μυριβήλη με τα προσωπικά του αντικείμενα, όπως το κρεβάτι του, το κοστούμι του, το γραφείο του, κάποια ακόμη έπιπλά του, τη γραφομηχανή του, καθώς και προσωπικές του φωτογραφίες. Ακόμη, στο μουσείο της Σκαμιάς υπάρχουν πολλά άλλα χρηστικά αντικείμενα μιας αλλοτινής εποχής.

Παναγιά η Γοργόνα..

Το εκκλησάκι της Παναγίας της Γοργόνας βρίσκεται παραθαλάσσια, στη Σκάλα Συκαμιάς και είναι σκαρφαλωμένο σε έναν μικρό βράχο μέσα στη θάλασσα. Οι ντόπιοι αυτόν τον βράχο τον αποκαλούν «της Παναγιάς τα Ράχτα» και από εκεί ψηλά η θέα είναι μαγευτική, ιδίως την ώρα του δειλινού. Μάλιστα, αν το επιτρέπει ο καιρός, το μάτι φτάνει μέχρι τα μικρασιατικά παράλια. Το όνομα της εκκλησίας οφείλεται σε μία τοιχογραφία που απεικόνιζε την Παναγιά με ουρά γοργόνας, ενώ ενέπνευσε και τον πεζογράφο Στράτη Μυριβήλη για να γράψει ένα από τα πιο γνωστά του μυθιστορήματα, την «Παναγιά Γοργόνα»



Αφιέρωμα....

στον Στράτη Μυριβήλη

Ο Στράτης Μυριβήλης είναι από τους σημαντικότερους πεζογράφους της Γενιάς του '30. Το πραγματικό του όνομα ήταν Ευστράτιος Σταματόπουλος και γεννήθηκε στο γραφικό χωριό Συκαμιά της τουρκοκρατούμενης Λέσβου στις 30 Ιουνίου του 1890. Ήταν το μεγαλύτερο από τα συνολικά πέντε παιδιά του εμπόρου Χαράλαμπου Σταματόπουλου και της Ασπασίας Γεωργιάδη.



Το 1909 αποφοίτησε από το γυμνάσιο της Μυτιλήνης και την επόμενη χρονιά εργάστηκε ως δάσκαλος στο δημοτικό σχολείο του Μανταμάδου. Παράλληλα, άρχισε να δημοσιεύει τα πρώτα του λογοτεχνικά κείμενα με το λογοτεχνικό ψευδώνυμο *Μυριβήλης*, το οποίο εμπνεύστηκε απ' το βουνό *Μυριβήλι* που βρισκόταν απέναντι από το σπίτι του. Το 1912 αποφάσισε να συνεχίσει για ανώτατες σπουδές στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους κατατάχθηκε εθελοντικά στο στρατό και πήρε μέρος στους Βαλκανικούς πολέμους όπου και τραυματίστηκε σοβαρά στο πόδι. Κατά τη διάρκεια του Α' παγκόσμιου πολέμου πολέμησε στο μακεδονικό μέτωπο. Από αυτήν την εμπειρία του στα χαρακώματα προέκυψε το πασίγνωστο βιβλίο του *Η ζωή εν τάφω*.

Έπειτα, κατά τη μικρασιατική εκστρατεία υπηρέτησε ως λοχίας στο Εσκισεχίρ και αποστρατεύτηκε το 1922 με το βαθμό του ανθυπολοχαγού.

Από τα έργα του, εκείνο που ξεχωρίζει είναι *Η Ζωή εν Τάφω*, μυθιστόρημα με αντιπολεμικό χαρακτήρα, όπου ο κεντρικός ήρωας, ο φοιτητής- λοχίας Αντώνης Κωστούλας, καταγράφει στο ημερολόγιό του τη φρικτή πραγματικότητα του πολέμου. Άλλα σημαντικά μυθιστορήματα είναι *Η δασκάλα με τα χρυσά μάτια* και *Η Παναγιά η Γοργόνα*. Επίσης, ο Μυριβήλης έγραψε μια σειρά από διηγήματα που τα χαρακτήρισε κάθε φορά και με ένα διαφορετικό χρώμα. Έτσι, έχουμε *Το πράσινο βιβλίο*, *το γαλάζιο βιβλίο*, *το κόκκινο βιβλίο* και *το βυσσινί βιβλίο*. Όλα τα έργα του Μυριβήλη εκφράζουν την αγάπη για τη ζωή, τον άνθρωπο και τη φύση.

Στη γενέτειρά του, Συκαμιά, υπάρχει λαογραφικό μουσείο, στο οποίο εκτός των άλλων εκθεμάτων, βρίσκονται και πολλά από τα προσωπικά αντικείμενα του Στράτη Μυριβήλη.



Συνέντευξη

Συνέντευξη από την κ. Αγγελική Ράλλη, καθηγήτρια Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών

Από τους μαθητές Ιωαννίδη Ράνια, Σαχλού Άννα, Σαχλού Γιώργο, Τερζή Βασίλη, Βασιλέλη Δημήτρη.

Τι ακριβώς μελετά η επιστήμη της Γλωσσολογίας;

Η επιστήμη της γλωσσολογίας ασχολείται με τη γλώσσα ως ζωντανό οργανισμό, την ανάπτυξή της στον ανθρώπινο εγκέφαλο, τη λειτουργία της σε διάφορα επίπεδα (φωνητική, φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία), την ποικιλοπλοΐα της, την εξέλιξη από την αρχαία εποχή έως σήμερα, τη διαμόρφωση με βάση κοινωνικές και ψυχολογικές παραμέτρους και την εκμάθησή της τόσο σε επίπεδο μητρικής όσο και σε επίπεδο απόκτησης δεύτερης γλώσσας. Διερευνά επίσης τις διάφορες επιδράσεις που δέχεται η γλώσσα από διάφορους εξωγλωσσικούς κυρίως παράγοντες (π.χ. περιβάλλον, κοινωνική κατάσταση ομιλητών, επίδραση από ξένες γλώσσες, κ.λπ.).

Αξίζει να διευκρινίσω ότι είναι λανθασμένη η εντύπωση που επικρατεί στο ευρύ κοινό ότι τα μόνα αντικείμενα της γλωσσολογίας είναι η ετυμολογία και γενικότερα η καταγωγή των λέξεων, αφού αυτά δεν αποτελούν παρά ένα πολύ μικρό μέρος της. Λανθασμένη είναι επίσης και η άποψη ότι γλωσσολόγος είναι αυτός που μιλά πολλές γλώσσες. Απλώς, η γλωσσολογία, χωρίς να είναι απαραίτητη, αποτελεί προτέρημα για έναν γλωσσολόγο γιατί βοηθά στη σύγκριση διαφορετικών γλωσσικών συστημάτων.

Ως επιστήμη, η γλωσσολογία διακρίνεται σε διάφορους κλάδους, ανάλογα με το υπό



εξέταση αντικείμενο, και αλληλεπιδρά με άλλους επιστημονικούς κλάδους, όπως για παράδειγμα, με τη φιλοσοφία, την ψυχολογία, την κοινωνιολογία και την πληροφορική. Μερικοί από τους πλέον γνωστούς τομείς έρευνας είναι η θεωρητική γλωσσολογία, η ιστορική γλωσσολογία, η κοινωνιογλωσσολογία, ψυχολογική γλωσσολογία και η υπολογιστική γλωσσολογία.

Υπάρχει ενδιαφέρον από τους φοιτητές για τη γλωσσολογία;

Το ενδιαφέρον των φοιτητών για τη γλωσσολογία αυξάνεται συνεχώς και σε μερικά πανεπιστήμια, όπως για παράδειγμα στο Πανεπιστήμιο Πατρών, οι φοιτητές που επιλέγουν τον τομέα της γλωσσολογίας είναι τα τελευταία χρόνια πολύ περισσότεροι από αυτούς που επιλέγουν τον κλασικό τομέα ή τον τομέα νεοελληνικών σπουδών. Αν και οι πρωτοετείς των φιλολογικών τμημάτων γνωρίζουν ελάχιστα το τι σημαίνει γλωσσολογία, εφόσον η επιστήμη δεν διδάσκεται στη Μέση Εκπαίδευση, ένας πρώτος δισταγμός εξαφανίζεται, όχι μόνο γιατί η γλωσσολογία προσφέρει νέα γνώση, που δεν βασίζεται στη στεία

αποστήθιση κειμένων, αλλά και γιατί ο απόφοιτος μπορεί να απασχοληθεί επαγγελματικά σε τομείς που δεν συνδέονται απαραίτητα με τη διδασκαλία. Για παράδειγμα, πρόσφατα υπάρχει ζήτηση γλωσσολόγων να παραστούν σε δίκες, προκειμένου να υπάρξει έγκυρη γλωσσική αναγνώριση του τι ακούγεται στο δικαστήριο και του τι κατατίθεται εγγράφως.



Πώς διαμορφώθηκε η ελληνική γλώσσα ; Έχει επηρεαστεί από γλώσσες άλλων λαών;

Η ελληνική γλώσσα ανήκει στη μεγάλη Ινδο-ευρωπαϊκή οικογένεια, όπως και οι περισσότερες ευρωπαϊκές γλώσσες. Ως ζωντανός οργανισμός εξελίχθηκε διά μέσου των αιώνων και έχει υποστεί διάφορες αλλαγές, η μεγαλύτερη εκ των οποίων εντοπίζεται κατά την ελληνιστική περίοδο (περίπου 3^{ος} αι. π.Χ. – 3^{ος} αι. μ.Χ.). Η επαφή της με άλλες γλώσσες, κυρίως με τα Λατινικά και τα Τουρκικά, είναι ένας από τους λόγους για αυτές τις αλλαγές. Η ίδια όμως επαφή έχει λειτουργήσει και αντίστροφα, αφού και οι άλλες γλώσσες δέχθηκαν επίδραση από την Ελληνική.



Πώς έγινε η μετάβαση από τα αρχαία ελληνικά στη νέα ελληνική;

Κατά την ελληνιστική περίοδο, οι διάφορες αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι έδωσαν τη θέση τους σε έναν είδος Κοινής, στη λεγόμενη Αλεξανδρινή Κοινή, η οποία βασίστηκε στην αρχαία αττικο-ιωνική διάλεκτο και εντοπίζεται στη γλώσσα στην οποία έχει συνταχθεί το Ευαγγέλιο. Με την πάροδο του χρόνου, η συγκεκριμένη Κοινή εξελίχθηκε σε αυτό που αποκαλούμε σήμερα νεοελληνικές διαλέκτους, οι οποίες ήταν τοπικές ποικιλίες της Ελληνικής με διαφορές μεταξύ τους, στην προφορά, στο λεξιλόγιο και στη γραμματική. Αξίζει να διαβάσει κανείς το έργο του Δ. Βυζάντιου «Βαβυλωνία» για να πάρει μια μικρή εικόνα της διαλεκτικής διαφοροποίησης της γλώσσας κατά τον 19^ο αιώνα. Με τη σύσταση του νέου ελληνικού κράτους και την ανάγκη για ένα κοινό γλωσσικό σύστημα, δημιουργείται μια νέα Κοινή, η οποία βασίστηκε κατά ένα μεγάλο ποσοστό στις διαλέκτους του τότε ελληνικού κράτους, δηλαδή στα Πελοποννησιακά (εκτός από τα Τσακωνικά) και στη διάλεκτο της Επτανήσου, ενώ στοιχεία αντλήθηκαν και από άλλες διαλέκτους, όπως από τα Κωνσταντινουπολίτικα και τα Ηπειρώτικα. Η ύπαρξη όμως ενός παράλληλου γλωσσικού συστήματος, της Καθαρεύουσας, το οποίο δημιουργήθηκε κατά το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα με βάση την Αρχαία Ελληνική, έκανε τη Νεοελληνική Κοινή να αργήσει πολύ να επιβληθεί. Για μια μεγάλη περίοδο, το γλωσσικό ζήτημα έγινε αντικείμενο διαμάχης και ακραίων ενεργειών μεταξύ των οπαδών της Καθαρεύουσας και των οπαδών του ομιλούμενου λόγου, του αποκαλούμενου «Δημοτικής». Μετά από διάφορες περιπέτειες, από το 1976 και μετά, η Νεοελληνική Κοινή αποτελεί την επίσημη γλώσσα του ελληνικού κράτους. Η μακρόχρονη χρήση όμως της Καθαρεύουσας την έχει εμπλουτίσει

σημαντικά, ιδιαίτερα στο επίπεδο του λεξιλογίου.

Ποιες δυσκολίες αντιμετώπιζαν οι Έλληνες κατά την περίοδο της διγλωσσίας;

Οι δυσκολίες ήταν πολλές, εφόσον οι Έλληνες, ακόμα και οι φανατικότεροι καθαρευουσιάνοι, άλλο σύστημα χρησιμοποιούσαν στον κοινό προφορικό λόγο και άλλο για να γράψουν. Η Καθαρεύουσα, μια τεχνητή γλώσσα επιστροφής στην Αρχαία Ελληνική, δεν είχε τίποτα το φυσικό και αποτελούσε τροχοπέδη στην ανάπτυξη της ελεύθερης έκφρασης. Οι δυσκολίες πολλαπλασιαζόταν στους διαλεκτόφωνους, οι οποίοι προσπαθούσαν να γράψουν σε Καθαρεύουσα και να μιλήσουν σε ημι-επίσημο επίπεδο ένα είδος Κοινής Νεοελληνικής, ενώ στο οικείο τους περιβάλλον χρησιμοποιούσαν διάλεκτο. Προβλήματα όμως υπάρχουν και σήμερα σε καθαρά διαλεκτόφωνες περιοχές, όπου εκπαιδευτικοί, οδηγούμενοι από μια εσφαλμένη νοοτροπία, επιστημονική άγνοια ή/και καθοδήγηση από κρατικούς φορείς, προσπαθούν να εκριζώσουν κάθε τι το διαλεκτικό από μαθητές. Είναι δε ιδιαίτερα αστείο να ακούει κανείς δασκάλους και καθηγητές να διορθώνουν διαλεκτόφωνους μαθητές, έχοντας οι ίδιοι διαλεκτική προφορά, την οποία δεν μπορούν να αποβάλουν.

Υπάρχουν τοπικές διάλεκτοι και πώς συνδέονται μεταξύ τους;

Οι νεοελληνικές διάλεκτοι έχουν ως βάση την ελληνική γλώσσα, αλλά χωρίζονται σε ομάδες σύμφωνα με τα επιμέρους γλωσσικά τους χαρακτηριστικά και όχι σύμφωνα με τη γεωγραφική τους κατανομή. Στο εσωτερικό της κάθε ομάδας υπάρχουν διαφοροποιήσεις και κάποια φαινόμενα μπορούν να χαρακτηρίζουν διαλέκτους διαφορετικών ομάδων. Μια μεγάλη ομάδα είναι αυτή των βορείων

διαλέκτων, στην οποία ανήκουν τα Λεσβιακά και ποικιλίες της Στερεάς Ελλάδας, της Θεσσαλίας, της Ηπείρου, της Μακεδονίας, της Θράκης, των νησιών του βορείου Αιγαίου και της Σάμου. Αυτή διαχωρίζεται από τις άλλες ομάδες, σύμφωνα με δύο κυρίως χαρακτηριστικά φαινόμενα, την αποβολή των άτονων 'ι' και 'ου' και την τροπή σε 'ι' και 'ου' των άτονων 'ε' και 'ο'. Για παράδειγμα, η λέξη *σπίτι* προφέρεται ως *σπιτ* και η λέξη *δουλειά* ως *δλειά*, μετά από την αποβολή των άτονων 'ι' και 'ου'. Επίσης, η λέξη *δρόμος* προφέρεται ως *δρόμους* και η λέξη *νερό* ως *νιρό* μετά από την τροπή των άτονων 'ου' και 'ε'. Σε άλλες ομάδες ανήκουν τα Χιώτικα, τα Δωδεκανησιακά, τα Επτανησιακά, τα Παλαιοαθηναϊκά κ.λπ. Τα Κυπριακά, τα Κρητικά, τα Ποντιακά, τα Μανιάτικα, τα Καππαδοκικά και τα Τσακωνικά αποτελούν ομάδες από μόνα τους.

Ποια είναι τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της λεσβιακής διαλέκτου και πώς εξηγούνται;

Αυτή η ερώτηση δεν μπορεί να απαντηθεί σε μερικές γραμμές. Είναι πολλά τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της λεσβιακής διαλέκτου και θα χρειαστούν σελίδες ολόκληρες για να απαντηθούν. Σας ανέφερα ήδη δύο χαρακτηριστικά που αφορούν τα άτονα φωνήεντα. Πολύ συνοπτικά, μερικά από τα άλλα φαινόμενα είναι ο τσιτακισμός, δηλαδή η τροπή του 'κ' σε 'τσ' μπροστά από 'ι' (π.χ. *κι* -> *τσι*), η τροπή του αρσενικού άρθρου 'ο' σε 'η' μόνο στην ονομαστική του ενικού αριθμού (ο *Νίκος* -> η *Νίκους*), διάφορες καταλήξεις του παρατατικού, όπως το *-ουμ* που προέρχεται από την αρχαία κατάληξη *-ων* (π.χ. *αγάπουμ*), κ.λπ. Πέρα από κάποια λεξικά και κυρίως συλλογές λέξεων, δεν υπάρχει δυστυχώς μια ολοκληρωμένη σύγχρονη περιγραφή της λεσβιακής διαλέκτου. Για αρκετές πληροφορίες, σας παραπέμπω στο βιβλίο του Σπυρίδωνος Αναγνώστου ΛΕΣΒΙΑΚΑ του 1903, το

οποίο επανεκδόθηκε το 1996 από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Πώς εξηγείτε το γεγονός ότι ακόμα και σε κοντινά χωριά της Λέσβου παρουσιάζονται διαφορές στην ντοπιολαλιά;

Αυτό παρατηρείται σε κάθε γλωσσικό σύστημα, όχι μόνο στη Λέσβο. Η διαφοροποίηση συμβαίνει για διάφορους λόγους, γλωσσικούς αλλά και εξωγλωσσικούς. Κατ'αρχάς, το κάθε χωριό αποτελεί μια ειδική κοινότητα, η οποία εξελίσσεται αυτόνομα, ανεξάρτητα από μία άλλη, έστω και αν αυτή βρίσκεται σε κοντινή απόσταση. Αποτέλεσμα της εξέλιξης είναι να προκαλούνται αλλαγές σε διάφορα επίπεδα. Αλλαγές μπορεί να επέλθουν και από το γεγονός ότι σε ένα χωριό έχουν μετακινηθεί ομιλητές με διαφορετική, ή ελαφρώς διαφορετική, ντοπιολαλιά, οι οποίοι με τα χρόνια φαίνεται να έχουν επηρεάσει το γλωσσικό σύστημα των ντόπιων.

Πιστεύετε ότι υπάρχουν παράγοντες που θα αλλοιώσουν την ελληνική γλώσσα; Για παράδειγμα τα greeklish;

Όπως ανέφερα προηγουμένως, η γλώσσα εξελίσσεται, δεν μένει στάσιμη. Επομένως, η αλλαγή είναι αναπόφευκτη. Επίσης, καμιά γλώσσα σήμερα δεν είναι απομονωμένη, αλλά έρχεται σε επαφή με άλλες που μπορεί να την επηρεάσουν. Ένα βασικό ερώτημα που τίθεται είναι πόσο εκτεταμένη είναι η επίδραση που δέχεται μια γλώσσα από άλλες και πώς αντιδρούν οι ομιλητές της σε αυτή την επίδραση. Κινδυνεύει η Ελληνική από την εισροή ξένων λέξεων, κυρίως από την Αγγλική; Θα έλεγα ότι για την ώρα δεν κινδυνεύει γιατί γλώσσα δεν σημαίνει μόνο λεξιλόγιο. Η γλώσσα βασίζεται σε κανόνες και αρχές που μας επιτρέπουν να συνδέουμε τις λέξεις μεταξύ τους. Παρ'όλα αυτά, σε μερικούς τομείς, π.χ. στη μόδα, παρατηρείται υπερβολική χρήση ξένων

όρων, με αποτέλεσμα, σε μια ομάδα ανθρώπων που ασχολούνται με τον συγκεκριμένο τομέα, πολλές ελληνικές λέξεις να έχουν πέσει σε αχρηστία. Αυτό το φαινόμενο πρέπει να περιοριστεί και μόνον ένας τρόπος υπάρχει. Να συνειδητοποιήσουν οι χρήστες των ξένων όρων ότι η γλώσσα τους είναι η ταυτότητά τους και ότι ο μιμητισμός τους υποτιμά.

Δεν θα επεκταθώ στο θέμα των Greeklish γιατί είναι απλώς ένας τρόπος γραφής με λατινικούς χαρακτήρες, που γίνεται κυρίως για λόγους εξοικονόμησης χρόνου. Σε βάθος χρόνου, αν κάτι θα μπορούσε να κινδυνεύσει να αλλοιωθεί από αυτόν τον τρόπο γραφής είναι το ελληνικό αλφάβητο, δηλαδή ο κώδικας γραφής και όχι η ίδια η γλώσσα ως σύστημα. Θεωρώ ότι, τουλάχιστον για την ώρα, δεν είναι υπαρκτός ο συγκεκριμένος κίνδυνος. Ας είμαστε όμως σε εγρήγορση.

Συναντάμε συχνά σε κείμενα λέξεις που γράφονται διαφορετικά, πχ τρένο-τραίνο, αβγο-αυγο κ.α Ποιο είναι το σωστό; Γιατί γίνονται αυτές οι αλλαγές;

Αρχικός σκοπός της ορθογραφίας ήταν η γραπτή αποτύπωση με συγκεκριμένα σύμβολα της προφοράς μιας γλώσσας. Επειδή όμως η γλώσσα εξελίσσεται ενώ η ορθογραφία παραμένει στάσιμη, σήμερα, για πολλές λέξεις, η γραπτή αποτύπωση έχει απομακρυνθεί από την προφορά. Παρ'όλα αυτά, προσφέρει σημαντικές πληροφορίες για την ιστορική προέλευση των λέξεων και για τον λόγο αυτό είναι σημαντική. Στα παραδείγματα που αναφέρετε, ο τύπος *τραίνο* αποτυπώνει την προέλευση της λέξης από τη γαλλική *train*, ενώ η γραφή *τρένο* την προφορά, αφού το σύμβολο 'αι' προφέρεται ως [ε]. Τη σημερινή προφορά αποτυπώνει και ο τύπος *αβγό*, ενώ η γραφή *αυγό* ελάχιστα θυμίζει την παλαιότερη προφορά της συγκεκριμένης λέξης, η οποία έχει υποστεί διάφορες φωνολογικές αλλαγές, από το αρχαίο ελληνικό *ών*, ως σήμερα.

Σας ευχαριστούμε πολύ για το χρόνο σας!!

Είμαι εδώ...

Αφηγήσεις προσφύγων

Της Αντωνίας Ζιαμπάρα,

Ήξερα ότι αργά ή γρήγορα θα γινόταν.. Οι γονείς μου συζητούσαν συνεχώς γι' αυτό στη τραπεζαρία του σπιτιού μας.

Όσπου, ένα πρωί ξύπνησα από τις κραυγές της μητέρας μου. Σηκώθηκα τρομαγμένη και πήγα να ρωτήσω τι έγινε. Μου είπε να μαζέψω αμέσως τα πράγματά μου και να μη καθυστερήσω ούτε λεπτό για να μη χάσουμε τη βάρκα.

Ποια βάρκα; Τι πράγματα; Οι λέξεις στροβιλίζονταν στο κεφάλι μου, δε μπορούσα καταλάβω, χρειαζόμουν εξηγήσεις! Στεκόμουν σε χαμένη στη μέση της κουζίνας, μέχρι που η αδερφή μου με τράβηξε απ' το χέρι και τρέξαμε στο δωμάτιό μας. Αρχίσαμε να μαζεύουμε τα πράγματά μας με χιλιάδες σκέψεις κι ερωτηματικά μπερδεμένα στο μυαλό μας. Πού πάμε; Με ποιους; Και τι γίνεται με τους φίλους μας και την υπόλοιπη οικογένεια; Πόσο καιρό θα χρειαστεί να λείψουμε και τι πράγματα χρειάζεται να πάρουμε μαζί μας; Δεν ήξερα τίποτα!



Τότε ήταν που κοίταξα έξω απ' το παράθυρο.. Αεροπλάνα είχαν γεμίσει τον ουρανό και βομβάρδιζαν την πόλη μας! Δε μπορούσα να το πιστέψω! Γινόταν στ' αλήθεια πόλεμος! Γεμάτη πανικό και τρόμο με τρεμάμενα χέρια μάζεψα τα πράγματα μου κι έτρεξα στους γονείς μου λέγοντάς τους με δάκρυα στα μάτια ότι είμαστε έτοιμες.

Βγήκαμε στον έρημο δρόμο που άλλοτε έσφυζε από ζωή. Ο αέρας είχε γεμίσει καπνό και σκόνη και δε μπορούσα να δω τίποτα πέρα απ' την οικογένειά μου, που ήταν κοντά. Τρέξαμε να πάρουμε το αυτοκίνητό μας, αλλά ήταν αδύνατον, καθώς ο δρόμος ήταν κλειστός από το τρομοκρατημένο πλήθος.. Έπρεπε, λοιπόν να πάμε ως το λιμάνι με τα πόδια. Καθώς προχωρούσαμε, έβλεπα τριγύρω σπασμένα τζάμια, καμένα αυτοκίνητα, μισογκρεμισμένα σπίτια.. Μπορούσα ακόμη να διακρίνω άγνωστα, αλλά και γνωστά πρόσωπα, πεσμένα νεκρά στο δρόμο.

Προσπαθούσα να μη κοιτώ γύρω μου για να μη χάσω τους γονείς μου και την αδερφή μου, αλλά με όλον αυτόν τον κόσμο, δε μπορούσα εύκολα να περπατήσω. Έτρεχα όσο πιο γρήγορα μπορούσα, μέχρι που κάποιος μου έκοψε το δρόμο και με έριξε κάτω. Σηκώθηκα και η οικογένειά μου είχε γίνει ένα με το πλήθος. Τους είχα χάσει.. Με κατέκλυσε πανικός κι ακόμη θυμάμαι τον εαυτό μου

να φωνάζει τα ονόματά τους, αλλά κανείς δεν με άκουγε. Δε ξέρω πόση ώρα έκλαιγα απ' το φόβο και την απελπισία, μέχρι που ένας κύριος με τράβηξε απ' το χέρι, λέγοντάς μου ότι είχε δει τους γονείς μου και ότι μπορούσε να με βοηθήσει.

Τον ακολούθησα. Σχεδόν με έσερνε κρατώντας με σφιχτά από το χέρι. Δεν ήθελα να χάσω την τελευταία μου ελπίδα, την τελευταία μου ευκαιρία να ξαναβρεθώ με την οικογένειά μου κι έτσι τον εμπιστεύτηκα. Και δεν έκανα λάθος.. Φτάσαμε επιτέλους στο λιμάνι κι εκεί είδα πολλές βάρκες κι ακόμη περισσότερους ανθρώπους να προσπαθούν να επιβιβαστούν. Ευτυχώς, διέκρινα ανάμεσα στο πλήθος την μητέρα μου και άφησα το χέρι του άνδρα, κοιτάζοντας με ευγνωμοσύνη το πρόσωπό του, που μπορεί να μην το ξαναέβλεπα ποτέ. Τότε μου είπε βιαστικά αντίο και χάθηκε στο πλήθος.

Το επόμενο πράγμα που θυμάμαι είναι να βρίσκομαι στην αγκαλιά των γονιών μου κι αμέσως μετά μέσα στη βάρκα να κοιτάζω αυτούς που έμειναν πίσω, στην πόλη που καιγόταν, εκλιπαρώντας για βοήθεια.

Έλυσαν τα σχοινιά της βάρκας μας, φεύγαμε, κανείς δεν ήξερε για πού, όπου μας έβγαζε η θάλασσα.. Είχα αρχίσει να νιώθω κάπως καλύτερα- τουλάχιστον είμαστε όλοι μαζί και, προς το παρόν, ασφαλείς- σκεφτόμουν, αλλά έχασα την

αισιοδοξία μου, όταν είδα τα πρόσωπα των υπόλοιπων επιβατών. Τρόμο και θλίψη μπορούσα να δω βαθιά μέσα στα μάτια τους. Πέρασαν ώρες και κανένας δε μιλούσε, μέχρι που ακούστηκε μια αστραπή. Πελώρια κύματα κουνούσαν πέρα δώθε τη βάρκα μας και όλοι αρχίσαμε να φωνάζουμε. Κάποιοι έπεσαν στη θάλασσα, οι περισσότεροι δεν ήξεραν καθόλου κολύμπι και χάθηκαν κάτω από το νερό.



Ώρες αμέτρητες αγωνιζόμασταν να κρατηθούμε στη βάρκα, να σωθούμε, μέχρι που η καταιγίδα κόπασε και φάνηκε το νησί. Όσοι αντέξαμε, κάναμε κουπί με τα χέρια μας, μέχρι που φτάσαμε κατάκοποι, αλλά ανακουφισμένοι μετά απ' όλα όσα περάσαμε.

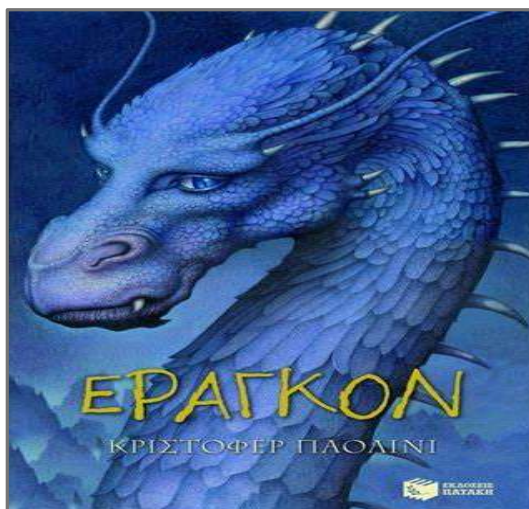


Βιβλιοπαρουσίαση

Ας διαβάσουμε...

Έραγκον

Της Μαρίας Χιωτέλλη



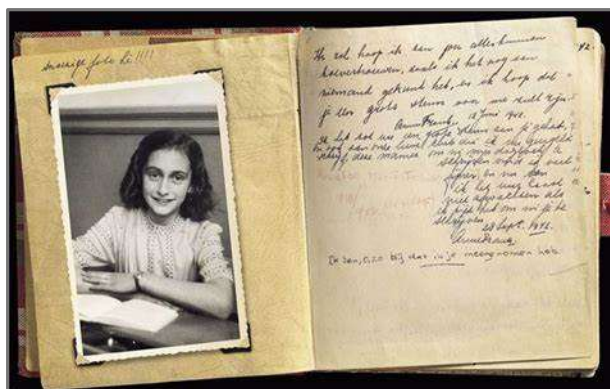
Είναι το πρώτο από τα τέσσερα βιβλία της σειράς που έγραψε ο Christofer Paolini και απευθύνεται στους λάτρεις της φαντασίας. Αναφέρεται σε ένα αγόρι, τον Έραγκον, που ανακάλυψε μια παράξενη γαλάζια πέτρα. Η πέτρα αποδείχθηκε τελικά ότι ήταν ένα αυγό δράκου και ο Έραγκον δεν αργεί να συνειδητοποιήσει ότι βρίσκεται μπροστά σε μια πολύ επικίνδυνη περιπέτεια.



Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ

Της Ζωής Καραγιαννάκη

Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ δεν είναι μόνο η καταγραφή της καθημερινής τραγωδίας των θυμάτων του ναζισμού. Είναι και η έκφραση των ονείρων και των φόβων μιας κοπέλας, που δε διαφέρουν από τα όνειρα και τις ανησυχίες των εφήβων οποιασδήποτε εποχής και χώρας. Και η Άννα Φρανκ δεν είναι μόνο μάρτυρας της θηριωδίας του ανθρώπου, αλλά κι ένα σύμβολο πίστης στη θεμελιώδη καλοσύνη και ανθρωπιά



Για τους δύο αυτούς λόγους, το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ θα εξακολουθήσει να είναι ένα πολύτιμο ντοκουμέντο, μια προειδοποίηση κι ένα σύμβολο ελπίδας.

Τζέην Έυρ

Της Ζωής Καραγιαννάκη

Όταν η οκτάχρονη Τζέην χάνει και τους δυο γονείς της, η αδελφή του πατέρα της, κάνοντας φιλανθρωπική εκδήλωση φιλανθρωπίας, αναλαμβάνει τη φροντίδα της και την περιθάλλει σπίτι της.



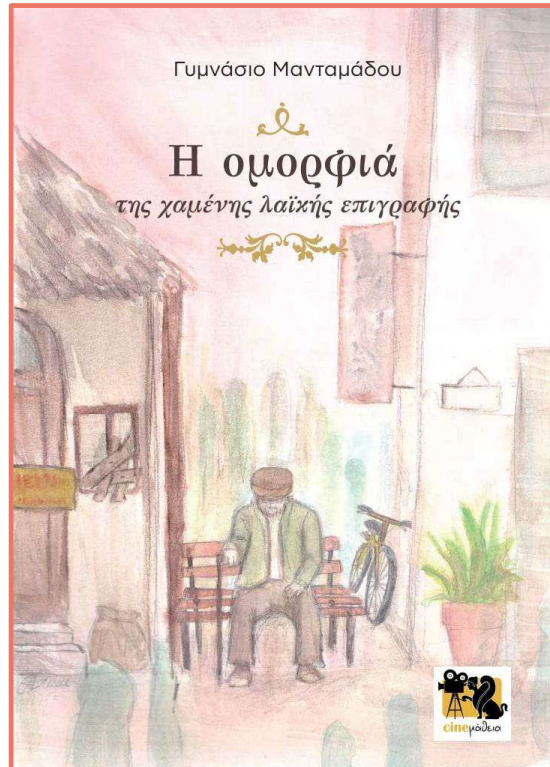
Σκληρή όμως, άδικη και δεσποτική καθώς είναι, μετατρέπει τη ζωή του παιδιού σε κόλαση. Τελικά, για κάποιαν ασήμαντη αφορμή, στέλνει τη Τζέην εσωτερική σ' ένα θρησκευτικό ίδρυμα, όπου ζει εννιά βασανιστικά χρόνια μέσα σε στερήσεις, αδικαιολόγητη αυστηρότητα και ατμόσφαιρα μισαλλοδοξίας. Αποφοιτώντας βρίσκει δουλειά σαν γκουβερνάντα της θετής κόρης κάποιου πλούσιου γαιοκτήμονα, στον πύργο του οποίου θα γνωρίσει τον πιο γνήσιο έρωτα και θα ζήσει μια αληθινή τραγωδία.. Το μυθιστόρημα της Σαρλότ Μπροντέ αναφέρεται στην εσωτερική δύναμη του ανθρώπου που τον βοηθάει να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες της ζωής.



Κινημάθεια..

Το σχολείο μας και φέτος συμμετέχει στο διανοητικό κινηματογραφικό φεστιβάλ «*κινεμάθεια*» με το ντοκιμαντέρ «*Η ομορφιά της χαμένης λαϊκής επιγραφής*». Οι μαθητές αναζήτησαν χειροποίητες λαϊκές επιγραφές των παλιών καταστημάτων του Μανταμάδου, μας ξεδίπλωσαν την ιστορία τους και μας ξενάγησαν στο χωριό και στα παλιά, άδεια μαγαζιά που, όπως λένε, «*μοιάζουν να κοιμούνται ξεκομμένα από τους ανθρώπους, όμως συνδεδεμένα με τη μνήμη*».

Τραγουδώντας, ποδηλατώντας κι εξερευνώντας αυτά τα πολύτιμα κομμάτια μνήμης του χωριού τους- το ραφτάδικο, τσαγκαράδικο, σιδηρουργείο, παντοπωλείο, καφενείο- μας μεταφέρουν σε μια ατμόσφαιρα νοσταλγική και την ίδια στιγμή



Σκηνή από την ταινία «*Η ομορφιά της χαμένης λαϊκής επιγραφής*»



Αγώνες σκάκι

Στο Γυμνάσιο Μανταμάδου, λίγο πριν το τέλος της σχολικής χρονιάς, διοργανώθηκαν, από μαθητές και καθηγητές αγώνες σκάκι.

Τα παιχνίδια έγιναν στο χώρο της βιβλιοθήκης του σχολείου που ενδείκνυται για τέτοιες δραστηριότητες που χρειάζονται αυτοσυγκέντρωση.



Στο τέλος μοιράστηκαν στους συμμετέχοντες μικρές και μεγάλες σκακιέρες για να συνεχίσουν την εξάσκηση στο ωραίο αυτό παιχνίδι και να είναι έτοιμοι για τους αγώνες της επόμενης χρονιάς που ελπίζουμε πως θα διοργανώσουμε.

Η συμμετοχή ήταν απρόσμενα μεγάλη και οι 18 μαθητές που συμμετείχαν είχαν την ευκαιρία να παίξουν αρκετά παιχνίδια μεταξύ τους στην διάρκεια της εβδομάδας που έγιναν οι αγώνες. Αρκετοί μαθητές που δεν είχαν ξαναπαίξει μύηθηκαν στους κανόνες παιχνιδιού.

Οι μαθητές που διακρίθηκαν στην πρώτη τετράδα ήταν οι:

1^{ος} Βασιλέλης Δημήτρης

2^η Ζιαμπάρα Αντωνία

3^{ος} Αντώνογλου Γιώργος

4^{ος} Πατσής Δήμος



Παγκόσμια μέρα...

Του παιδιού

Των Μαριλένας Καπιωτέλλη, Μαρίζας Κατζάλη και Κατερίνας Πασπαλαδέλλη

Η ημέρα του παιδιού ανακηρύχθηκε για πρώτη φορά στη Γενεύη κατά τη διάρκεια του Παγκόσμιου Συνεδρίου για την ευημερία των παιδιών. Έτσι, η Παγκόσμια ημέρα του παιδιού γιορτάζεται στις 20 Νοεμβρίου κάθε χρόνου, για να τιμήσει τη Διακήρυξη των δικαιωμάτων του παιδιού της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ που έγινε στις 20 Νοεμβρίου του 1959. Κάποια από τα θεμελιώδη δικαιώματα του παιδιού είναι τα εξής:

- ✓ Κάθε παιδί πρέπει να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέσα για τη φυσιολογική του ανάπτυξη, τόσο σε υλικό όσο και σε πνευματικό επίπεδο.
- ✓ Κάθε παιδί που πεινάει πρέπει να τρέφεται, κάθε παιδί που είναι άρρωστο πρέπει να λαμβάνει περίθαλψη, κάθε παιδί που είναι

αβοήθητο πρέπει να λαμβάνει βοήθεια, κάθε παραβατικό παιδί πρέπει να αποκαθίσταται πίσω, κάθε ορφανό και κάθε άστεγο παιδί πρέπει να αποκτά στέγη και κάθε είδους βοήθεια.

- ✓ Κάθε παιδί πρέπει να είναι το πρώτο άτομο που θα λαμβάνει ανακούφιση σε περιόδους δυστυχίας και πένθους.
- ✓ Κάθε παιδί πρέπει να είναι σε θέση να βιοπορίζεται μόνο του και πρέπει να προστατεύεται ενάντια σε κάθε μορφή εκμετάλλευσης.
- ✓ Κάθε παιδί πρέπει να ανατρέφεται μέσα στη συνειδητοποίηση των ταλέντων του, τα οποία πρέπει να αφιερώνονται στην υπηρεσία των συνανθρώπων του.



Αθλητισμός- Υγεία

**Ας μιλήσουμε για..
ποδόσφαιρο**

Των Αλέξη Γιαννακόπουλου, Γιώργου
Λεοντή, Σταύρου Πατσή



Μεγάλες νίκες..

Πολλά είναι τα σημαντικά γεγονότα που σημάδεψαν την ιστορία του ελληνικού ποδοσφαίρου. Ένα από αυτά που θα θυμούνται οι μεγαλύτερης ηλικίας ποδοσφαιρόφιλοι είναι το 1971, όταν μια ελληνική ομάδα, ο Παναθηναϊκός, έφτασε στον τελικό καλύτερης ομάδας. Εκεί κατάφερε να αποκλείσει πολλές δυνατότερες από εκείνη ομάδες και να φτάσει στον τελικό παίζοντας με τον Άγιαξ, την πιο δυνατή ομάδα της εποχής. Μπορεί ο Παναθηναϊκός σ' εκείνον τον αγώνα να έχασε 2- 0, όμως ήταν νικητής στη συνείδηση των Ελλήνων οπαδών!

Και φτάνουμε στο 2004, χρονιά ορόσημο για το ελληνικό ποδόσφαιρο, αφού η ποδοσφαιρική ομάδα της Ελλάδας βγήκε πρωταθλήτρια Ευρώπης. Κατάφερε να νικήσει πολλές δυνατές ομάδες, όπως αυτή της Γαλλίας και στον τελικό κέρδισε την Πορτογαλία με σκορ 1- 0 κι έγραψε ιστορία στο ελληνικό ποδόσφαιρο! Τέλος, ένα άλλο πολύ σημαντικό γεγονός του ποδοσφαίρου ήταν όταν το 2014 η Γερμανία κέρδισε την Βραζιλία με σκορ 7-1 στον τελικό του παγκόσμιου κυπέλλου. Αυτή ήταν ένα αποτέλεσμα που δεν περίμενε κανείς!

Μεγάλοι παίκτες..

Πολλοί ποδοσφαιριστές πέρασαν από την ιστορία του ποδοσφαίρου, αλλά κάποιοι ξεχώρισαν. Ένας από αυτούς ήταν ο Pele που έπαιζε στην εθνική Βραζιλίας και κατάφερε να δώσει τρία παγκόσμια κύπελλα στη χώρα του. Ένας άλλος κορυφαίος ποδοσφαιριστής ήταν ο Maradona που έπαιζε την ίδια περίοδο με τον Pele. Ο Maradona ήταν Αργεντινός ποδοσφαιριστής και προπονητής που

γεννήθηκε το 1960 και πέθανε το 2020. Δύο νεότεροι σπουδαίοι ποδοσφαιριστές είναι ο Cristiano Ronaldo Lionel Messi. Ο Ronaldo είναι επιθετικός στην Manchester United και στην Εθνική Πορτογαλίας. Ο Messi παίζει στην Paris και στην Εθνική Αργεντινής και θεωρείται ο καλύτερος παίχτης του κόσμου, αφού έχει κερδίσει επτά χρυσές μπάλες!



Συνταγή

Σήμερα θα μαγειρέψουμε.. Ιμάμ Μπαϊλντί

Της Παρασκευής Καρμίρη

Το Ιμάμ μπαϊλντί είναι μια συνταγή της τούρκικης κουζίνας. Μια πολύτιμη συνταγή που έφεραν στη χώρα οι Έλληνες πρόσφυγες μετά τη Μικρασιατική καταστροφή. Η ονομασία του φαγητού σημαίνει «ο Ιμάμης μπαϊλντισε» (λιποθύμησε). Σύμφωνα με τον θρύλο ο Ιμάμης δοκιμάζοντας για πρώτη φορά το φαγητό αυτό μαγεύτηκε από την γεύση του. Έτσι άρχισε να τρώει ασταμάτητα, ώσπου «μπαϊλντισε» από την ποσότητα που κατανάλωσε. Από τότε και στο εξής αυτό το υπέροχο λαδερό ονομάζεται Ιμάμ Μπαϊλντί

καλά για να μην πιτσιλίσουν λάδι στο τηγάνισμα.



ΥΛΙΚΑ

- 8 μικρές μελιτζάνες κομμένες στα 4
- 1 φλ τσαγιού σπορέλαιο για το τηγάνισμα
- 2/3 φ.λ τσαγιού ελαιόλαδο
- 3/4 μέτρια ξέρα κρεμμύδια κομμένα
- 2/3 σκελίδες σκόρδο ψιλοκομμένες
- 3 γεμάτες κ.σ πελτέ ντομάτας
- 250 γρ. ελαφρώς συμπυκνωμένος χυμός ντομάτας
- 1 γεμάτη κ.γ ζάχαρη
- 2 φύλλα δάφνης
- Αλάτι, φρεσκοτριμμένο πιπέρι
- 150 γρ τυρί φέτα ψιλοθρυμματισμένο

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

1. Αφαιρείτε τα κοτσάνια από τις μελιτζάνες και τις κόβετε στα 4 μετά πλύντε τις κάτω από μπόλικο τρεχούμενο νερό και σκουπίστε τις πολύ

2. Σε ένα μεγάλο τηγάνι ζεσταίνετε καλά ελαιόλαδο και μόλις κάψει τηγανίζετε, σε δόσεις, τις μελιτζάνες για 2/3 λ. από κάθε πλευρά ή μέχρι να μαλακώσουν. Τις βγάζετε από το τηγάνι, τις αφήνετε σε απορροφητικό χαρτί το οποίο θα αλλάζετε συχνά για να απορροφηθεί το περισσότερο λάδι και συνεχίζετε με τις υπόλοιπες μελιτζάνες.

3. Μέχρι να απορροφήσουν το λάδι τους οι μελιτζάνες, σε άλλο μεγάλο βαθύ τηγάνι ζεσταίνετε καλά, σε μέτρια φωτιά, το μισό ελαιόλαδο και μόλις κάψει ρίχνετε τα κρεμμύδια σε φέτες μαζί με τη ζάχαρη, μειώνετε τη φωτιά στο χαμηλό και σοτάρετε τα κρεμμύδια, ανακατεύοντας περιστασιακά, για 15 /20 λ. περίπου ή μέχρι να καραμελώσουν.

4. Όταν καραμελώσουν προσθέτετε το σκόρδο, ανεβάζετε τη φωτιά σε μέτρια, ρίχνετε τον πελτέ, το χυμό ντομάτας, 1 φλ. νερό ή ζωμό λαχανικών, τις δάφνες, αλάτι και πιπέρι, ανακατεύετε και βράζετε τη σάλτσα σας για 5.λ. Την αποσύρετε

από τη φωτιά και πετάτε τα φύλλα δάφνης.

5. Παίρνετε ένα ταψί που να χωράει καλά τις μελιτζάνες φροντίζοντας να μην αφήσετε πολλά κενά μεταξύ τους. Τις αλατοπιπερώνετε ελαφρώς, από πάνω τις καλύπτετε με τη σάλτσα ντομάτας και τις περιχύνετε με το υπόλοιπο ελαιόλαδο.

6. Βάζετε το ταψί σε καλά προθερμασμένο στους 180 βαθμούς φούρνο και ψήνετε τις μελιτζάνες σας για 40 λ. Αν θέλετε να βάλετε και το τυρί φέτα, τότε ψήνετε τις μελιτζάνες



Ανέκδοτο

Του Στράτου Αντωνάκα

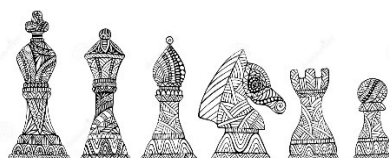
Η καλή νοικήρισσα

Μια κυρία πηγαίνει σ' ένα μαγαζί με κατοικίδια και λέει στον ιδιοκτήτη ότι χρειάζεται δύο αρουραίους και καμιά δεκαριά μεγάλες, μαύρες κατσαρίδες. Έκπληκτος και περίεργος ο ιδιοκτήτης, τη ρωτά:

- Αν επιτρέπεται, τι τα θέλετε κυρία μου;
- Κοιτάξτε. Εγώ μετακομίζω και η σπιτονοικοκυρά μου ζήτησε να της παραδώσω το διαμέρισμα όπως ακριβώς το βρήκα!

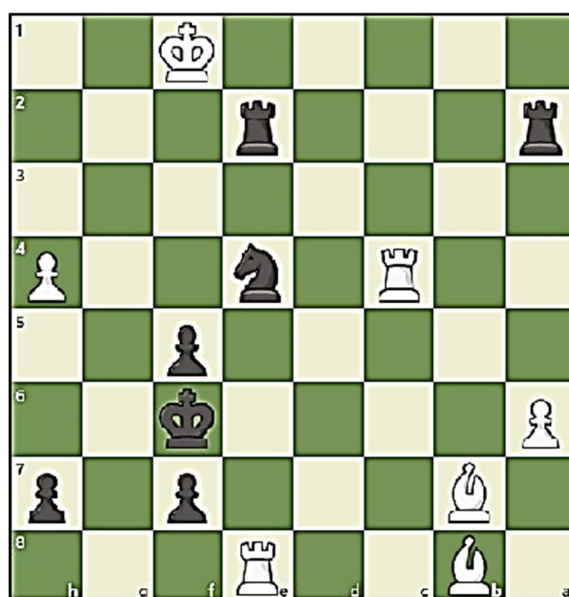
σας 25 λ. τις βγάξετε από το φούρνο πασπαλίζετε από πάνω τη θρυμματισμένη φέτα, τις ξαναβάξετε στο φούρνο και τις ψήνετε για 10 /15 λ. επιπλέον ή μέχρι να μαλακώσουν καλά.

7. Τις ξεφουρνίζετε, τις αφήνετε να έλθουν σε θερμοκρασία δωματίου και τις σερβίρετε με μια μεγάλη σαλάτα επιλογής σας και ζεστό ψωμί.



Σκακιστικό κουίζ

Παίζουν τα μαύρα. Μπορείς με τρεις κινήσεις να κάνεις ματ στα λευκά



Οι μαθητές του σχολείου μας λίγο πριν τελειώσει η σχολική χρονιά 2022-23

